

Metody sociálního výzkumu

3. blok

Denní studium LS

2008/2009

3. blok

Výzkum dokumentů

Výhody

- Výzkumník neovlivňuje realitu, kterou zkoumá
- Bez nutnosti kontaktovat lidi – poměrně levné
- Možnost prozkoumat velké množství dokumentů

Nevýhody

- Typ informace velmi omezený
- Riziko zkreslování reality (zejména oficiální statistiky apod.)

Kvantitativní obsahová analýza

Snaha o takovou analýzu obsahu textu, při níž každý čtenář získá z textu stejnou informaci.

Základní logika:

- 1. nadefinuji si, jaký typ jednotek budu v textu hledat – zmínky o uprchlících, vulgární výrazy, citování autoři, ...
- 2. pročítám a zaznamenávám, kolikrát se daná jednotka objevila (+ třeba v jakém rozsahu)

Příklad: výzkum mediálního prostoru věnovaného problému uprchlictví v ČR

A: výběr novin, rádií, televizí

B: shromáždění dostatečného množství
materiálu

C: hledání informací o uprchlících

D: jejich zaznamenání a kódování

E: interpretace

Dotazník a rozhovor

Výhody:

- široká oblast použití (možnost ptát se – použitelnost indikátorů)
- oproti pozorování časově nenáročné
- lze snadno statisticky zpracovat – rovnou umožňuje odpovědi kvantifikovat
- lze do něj napěchovat mnoho informací

Nevýhody:

- nikdy nevypráví o reálném chování lidí
- často problém operacionalizace
- respondent může lhát
- informace jen hrubá

Rozdíly dotazník x rozhovor

DOTAZNÍK

- rychlý
- drahý
- málo spolupracovníků
- ne zcela anonymní
- mizivá návratnost
- vynechávání otázek
- vím, kdo vyplnil

ROZHOVOR

- pomalý
- levný
- hodně spolupracovníků
- spolehlivě anonymní
- slušná návratnost
- vyplněn celý
- nevím, kdo vyplnil

TYPY OTÁZEK

- UZAVŘENÉ

– např.:

Máte rád/a sociologii?

Ano

Ne

Jakou známku jste ze sociologie dostal/a

1

2

3

neprospěl/a

TYPY OTÁZEK

- OTEVŘENÉ

Napište jméno svého nejoblíbenějšího školního předmětu.

.....

Z jakého důvodu jste se rozhodl/a studovat tuto školu?

.....

TYPY OTÁZEK

- POLOUZAVŘENÉ

Proč jste se rozhodl/a studovat tuto školu?

Můžete vybrat i více možností.

- na doporučení kamaráda
- škola má dobrou pověst
- nabízený obor mě zajímá
- uplatnění na trhu práce
- jiné

Dismanovy kontrolní otázky o otázkách

- Je otázka opravdu nezbytná?
- Měří otázka to, co chceme měřit?
- Je otázka srozumitelná, a to každému stejně?
- Je respondent sto poskytnout žádanou informaci?
- Neptá se otázka na dvě věci najednou?
- Není otázka sugestivní?
- Je výčet kategorií úplný a vylučují se?
- Je použití otevřené otázky nezbytné?
- Nevyžaduje otázka příliš zobecněné údaje?
- Mají odpovědi respondentů stejnou váhu?
- Není otázka nepříjemná?